

Samenlevingsplan 't Nederwijsje

Waar mensen samen leven, komen er ook al eens ruzies, wrijvingen,... Om deze dingen goed aan te pakken trachten we als school op een goede manier het samenleven te leren, maar ook in te spelen als het al eens fout loopt.

In de klassen leren we de kinderen geleidelijk aan het onderscheid kennen tussen plagen en pesten.

Meningen kunnen verschillen, daar is niets mis mee. Toch proberen we onze kinderen te leren om op een gezonde manier ruzie te maken en dit ook op te lossen.

Preventief werken in de kleuterklas:

- 1) Gesprek begin schooljaar over plagen in de klas, op de speelplaats,...
- 2) Klassikaal de **STOP-hand** introduceren:
 - * met de kleuters oefenen om de stophand te gebruiken (situaties adv praatplaat of foto; korte oefeningen onder de kleuters zelf)
- 3) korte activiteit na het gesprek ivm de **STOP-hand**:
 - link naar het verkeer (**GROEN** en **ROOD**) → je kan zelf ook creatief zelf invullen hoe jij de kleuters wilt laten kennis maken met de **STOP-hand** (dit is anders voor elke klas en ook voor elke leeftijd)
- 4) Dit gebeuren kan je ook elke week of elke maand even herhalen of als je dit nodig vind naar aanleiding van een ervaring in de klas of op de speeltijd.

Wat te doen als kleuters er niet zelf uitkomen en de **STOP-hand** niet werkt, als een kleuter herhaaldelijk geplaagd wordt:

- 1) Elkaar complimentjes geven (kan je koppelen aan een godsdienstles 'Sterretjes aan de hemel)
- 2) Een rusthoekje in de klas waar kleuters hun gedachten even kwijt kunnen door tot rust te komen of waar een boekje ligt waarin de kleuters kunnen van zich af tekenen.
 - je kan er ook boekjes in leggen die refereren naar plagen of boos zijn of verdrietig,...
- 3) Samen met de juf een oplossing bedenken inzake het straffen (dit in overleg met beide partijen)

Huisje van respect: regels voor de lagere school

In 't Nederwijsje werken wij met het huisje van respect.

Dit hebben we samen met de kinderen opgebouwd en wordt nu jaarlijks op klasniveau herhaald.

In dit huisje staan de belangrijkste regels:

- Ik heb respect voor andere kinderen, voor leerkrachten en voor toezichters.
- Als iemand iets doet wat ik niet wil, zeg ik STOP!
- Ruzie los ik eerst zelf op! Als het niet lukt, ga ik naar de juf of meester.
- Ik blijf van de kleren van andere kinderen.
- Ik stop onmiddellijk als de bel gaat. Ik ga dan naar de rij.

In de godsdienstlessen leren kinderen het gedrag van de jakhals en de giraf kennen om dit binnen het eigen gedrag te leren herkennen.

10 vingers in de pap als afspraak naar fijn samen leren en leven.

AFSPRAAK 1

* Elke leerkracht **introduceert in zijn/haar klas bij het begin van het schooljaar de klasafspraken en schoolregels**. (RESPECT voor elkaar, duidelijk maken dat juf of meester een anoniem aanspreekpunt is voor de kinderen, negatief gedrag hoort niet thuis op de school)

AFSPRAAK 2

* Op schoolniveau □jaaropening met duidelijke schoolafspraken (focus: RESPECT voor elkaar)

Het samenlevingsplan wordt doorheen het hele schooljaar als een instrument gebruikt in de klas **en school**.

We verwijzen geregeld naar de regels in het huisje van respect.

AFSPRAAK 3

* Sociaal isoleren (time-out) is een zinvolle straf bij negatief gedrag.

Dit kan door tijdens de speeltijd de leerling apart te laten staan of de leerling in de klas te laten zitten (met een taak). Het kan ook om de leerling tijdens de les apart te laten zitten. Dit zijn echter tijdelijke maatregelen om nadien in gesprek te gaan met de leerling.

AFSPRAAK 4

* Bij melding van ruzie proberen we eerst om dader en slachtoffer de kans te geven het zelf bij te praten.

Ze worden verplicht om 5 minuten met elkaar te praten en nadien terug naar de leerkracht te komen. Indien nodig nog een kort gesprek met de leerkracht. Dit gesprek (=een goedmaakgesprek, maar ook het praten over gevoelens) wordt ingeoeffend in de klas.

Voor de kleuters en jongste kinderen van de lagere school is de opdracht iets positiefs doen voor de ander.

Voor de oudste kinderen van de lagere school:

1. Wat is er gebeurd?
2. Hoe voelde jij je daarbij?
3. Hoe denk je dat de ander zich daarbij voelde?
4. Wat liep er fout?
5. Hoe zou je het in het vervolg oplossen?
6. Som 3 dingen (afhankelijk van wat is misgelopen) op die je deze week zal doen om het goed te maken met de ander.

AFSPRAAK 5

* Op het moment dat beide partijen er niet uit komen of als het om werkelijk pestgedrag gaat, gaat de leerkracht een verhelderingsgesprek aan en probeert nieuwe afspraken te maken. Deze afspraken worden genoteerd en opgevolgd. De kinderen krijgen de kans om zonder straf terug een positieve relatie op te bouwen.

AFSPRAAK 6

* Bij pestgedrag wordt altijd de zorgcoördinator op de hoogte gebracht, alsook de directie. Ook wordt ervoor gezorgd dat er tijdens het toezicht buiten dan extra opgelet word.

Is er iets gebeurd tijdens de speeltijd, dan meldt de toezichthoudende dit meteen nadien aan de leerkracht.

De zorgcoördinator of leerkracht neemt contact op met een ouder via telefoon.

AFSPRAAK 7

* Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag neemt de klasleerkracht duidelijk stelling en treedt bestraffing (vanuit het positieve terug goed maken) in werking. De klasleerkracht oordeelt in eer en geweten of één of beide partijen de sanctie krijgt. In de loop van de dag wordt deze straf op school gemaakt. De straf wordt ook aan de ouders doorgegeven.

AFSPRAAK 8

- * Na de straf gaat de klasleerkracht nog een kort gesprek aan met de betrokken partijen en gaat na of hij zich bewust is van zijn daden.
- * We maken de betrokkene ook duidelijk dat een verandering in zijn gedrag ook opgemerkt zal worden en eventueel beloond worden met een schouderklopje of een aanmoedigend woordje, tenminste als hij/zij zich aan de regels houdt.
- * **We gaan met het slachtoffer in gesprek over zijn gevoelens en welbevinden bij het hele gebeuren.**

AFSPRAAK 9

- * In moeilijk oplosbare situaties kan zowel voor daders en slachtoffers externe hulp ingeroepen worden (clb).

AFSPRAAK 10

- * In extreme gevallen kan een kind na deze procedure geschorst of verwijderd worden.

Adviezen aan de ouders van de school...

10 vingers in de pap

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Het is belangrijk als ouder om de school even tijd te geven om de situatie goed in kaart te kunnen brengen. Hoe moeilijk dit als ouder is, graag enkele dagen geduld.

Advies 1: Los het probleem niet zelf op. Wat op school gebeurt wordt op school aangepakt.

Het is niet de bedoeling dat ouders op school (en ook niet aan de schoolpoort of op de weg naar school of thuis) eigenhandig het probleem willen oplossen. Er moet overleg zijn met de leerkrachten (voor of na de schooluren) en/of directie. De zorgcoördinator is onze vertrouwenspersoon van de leerlingen. Ook ouders kunnen steeds terecht met vragen bij de zoco, naast de eigen klastitularis of de directie.

Advies 2: Reik informatie aan aan de school en ondersteun daarin de schoolse aanpak.

Voor een pestgedrag op school blijft de inbreng van de ouder bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Neem EERST contact op met de school. Neem NOOIT zelf contact op met ouders van de tegenpartij. De emotionele betrokkenheid bij uw eigen kind kan soms te groot zijn om een juist inzicht te krijgen.

Advies 3: Praat met je kind en steun de aanpak van de school.

Ouders maken thuis tijd om met hun kinderen over het probleem te praten en laten het kind duidelijk aanvoelen dat ze achter de aanpak van de school staan. Geloof samen met uw kind dat er een eind aan pesten kan komen.

Advies 4: Stimuleer je kind om het verhaal aan de leerkracht te vertellen.

Indien u erachter komt dat uw kind zijn probleem niet durft te melden op school, vragen wij u om uw kind in eerste instantie toch te stimuleren om naar de leerkracht toe te stappen. Pas als dit niet lukt, neemt u zelf contact op met de school.

Advies 5: Wat buiten de school gebeurt, wordt daar aangepakt. De school informeren kan!

Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat of in een hobbyclub, probeert u contact op te nemen met de organisatie aldaar om het probleem bespreekbaar te maken. Een school mag immers niet voor conflicten buiten haar eigen muren verantwoordelijk worden gesteld. Toch kan het geen kwaad om ook hiervan de school op de hoogte te brengen. Vaak breiden broeihaarden zich uit naar andere locaties.

Advies 6: Woorden wekken, voorbeelden trekken!

Ouders geven zelf het goede voorbeeld hoe een conflict kan worden opgelost.

Advies 7: Stimuleer uw kind om voor zichzelf op te komen, maar ook voor anderen.

Advies 8: Geloof niet steeds alles wat uw kind zegt.

Tracht door gerichte vraagstelling en het aanhoren van alle partijen een mening te vormen. Pas dan kan u een oordeel uitspreken over uw zoon of dochter en eventueel over de pester.

Advies 9: Geen oog om oog, tand om tand!

Stimuleer uw kind zeker niet om het recht in eigen handen te nemen, zich arrogant of dominant te gedragen en zeker niet op een gewelddadige manier.

Advies 10: Keur pestgedrag af, reageer op positief gedrag.

Indien uw kind op school reeds bestraft werd voor zijn daden, is het niet nodig om thuis nog een extra straf op te leggen. Wijs wel in een gesprek op de gevolgen van het pestgedrag en laat duidelijk uw afkeuring blijken. Reageer ook positief op elke gedragsverbetering, hoe bescheiden ook.

